

Svendeprøvevejledning

Beklædningshåndværker

uddannelsen

For bedømmelse af elever uddannet
i henhold til gældende uddannelsesordning for
beklædningshåndværkeruddannelsen

(Eksamensvejledning for skuemestre og lærere)

Oktober 2015

Formål med vejledningen.....	3
Retningslinjer for svendeprøven	4
Indhold af svendeprøven	4
Varighed	5
Sted	5
Eksamensreglement	5
Information til skuemestre	6
Honorarregler	6
Evaluering af svendeprøven.....	6
Mulighed for dispensation fra eksamen eller dele heraf.....	6
Bedømmelse af eksamensprojektet	7
Bedømmelse trin 1 eksamen.....	9
Bedømmelse trin 2 eksamen.....	10
Votering og karaktergivning.....	11
Ved uenighed.....	12
Karaktergivning til eleven og indberetning	12
Mistanke om snyd	12
Når noget går galt.....	13
Sygdom	13
Uregelmæssigheder	13
Hvis eksaminanden dumper.....	14
Klageadgang og klagefrist	15
Den gode bedømmelse.....	16
Sådan bliver bedømmelsen en god oplevelse for alle.....	16
Særligt om karaktergivningen	16
Ethiske retningslinjer for skuemestre ved eksamen	16
Hvad kan en skuemester forvente af elevernes svendeprøver?.....	17
Skuemesterudpegning	18
Begrænsninger ved beskikning af skuemestre til den enkelte bedømmelse	18
Kompetencemålene for beklædningshåndværker-uddannelsen	19

Formål med vejledningen

Svendeprøvevejledningen er et redskab, som beskriver procedure og krav vedrørende afholdelse af afsluttende eksamen. Den er således en hjælp til de skuemestre (censorer), som skal sikre, at der sker en ensartet bedømmelse af de opstillede faglige mål og en hjælp til skolernes tilrettelæggelse af svendeprøven.

De faglige mål fremgår af uddannelsens bilag til bekendtgørelsen samt uddannelsesordningen, der er uddannelsens officielle dokumenter. Uddannelsens kompetencemål er den afsluttende eksamens udgangspunkt.

Kompetencemålene er også skolernes grundlag for tilrettelæggelse af svendeprøven. Vejledningen skal derfor også anvendes af skolens lærere til at sikre, at prøven tilrettelægges efter gældende regler.

Ud over vejledningen skal skuemestrene være bekendte med følgende love og bekendtgørelser for elever, som er påbegyndt uddannelsen før 1. august 2015:

- Bekendtgørelse om uddannelserne i den erhvervsfaglige fællesindgang produktion og udvikling nr. 329 af 11/04/2012
- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser nr. 41 af 16/01/2014
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse nr. 262 af 20/03/2007

For elever, som er påbegyndt uddannelsen efter 1. august 2015 skal skuemestrene være bekendt med følgende bekendtgørelser:

- Bekendtgørelse om erhvervsuddannelsen til beklædningshåndværker, nr. 323 af 25/04/2018
- Bekendtgørelse om prøver og eksamen i grundlæggende erhvervsrettede uddannelser nr. 41 af 16/01/2014
- Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse nr. 262 af 20/03/2007

Ovenstående love og bekendtgørelser kan findes på www.retsinformation.dk

Endvidere skal skuemestre være bekendt med den gældende uddannelsesordning for beklædningshåndværkeruddannelsen.

Gældende uddannelsesbekendtgørelse og uddannelsesordning kan findes på iu.dk:

<http://www.industriensuddannelser.dk/uddannelser/erhvervsuddannelser/beklaednings-haandvaerker/beklaedningshaandvaerker/>

Retningslinjer for svendeprøven

Indhold af svendeprøven

Trin 1:

Prøven består af et praktisk orienteret projekt, hvor eleven producerer et produkt samt en skriftlig rapport, som beskriver de væsentligste processer ved løsning af projektet. Tilsammen udgør produkt og rapport en eksamensprojekt opgave, som dokumenterer elevens færdigheder inden for uddannelsens områdefag, valgfrie specialefag og praktikmål.

Eksamensprojekt opgaven skal indeholde kompetencemål fra områdefag, valgfrie specialefag og praktikmålene. Følgende tre områdefag skal indgå i eksamensprojekt opgaven:

- Produktfremstilling 1
- Dokumentation 1
- Faglig IT 1

Herudover skal ét af følgende områdefag indgå i eksamensprojekt opgaven:

- Design og produktudvikling 1
- Materialekendskab 1
- Modelkonstruktion 1

Det er det faglige udvalg, som en gang årligt udtrækker, hvilket af de tre områdefag, der skal indgå i eksamensprojektet ved den afsluttende eksamen på trin 1. Der udtrækkes ét fag for hhv. første og andet halvår.

Skolen vælger hvilket valgfrit specialefag, der skal indgå i opgaven. Eleven og virksomheden vælger i samråd med skolen, hvilke elementer af det valgfrie specialefag, praktikmål og områdefag (udover de obligatoriske), der skal indgå i eksamensprojektet.

Trin 2:

Prøven består af et praktisk orienteret projekt, hvor eleven producerer et produkt samt en skriftlig rapport, som beskriver de væsentligste processer ved løsning af projektet. Tilsammen udgør produkt og rapport en eksamensprojekt opgave, som dokumenterer elevens færdigheder inden for uddannelsens profilfag (øvrige valgfrie specialefag), valgfrie og bundne specialefag samt praktik praktikmål.

Eleven og virksomheden vælger i samråd med skolen, hvilke elementer af profilfagene (øvrige valgfrie specialefag), bundne og valgfrie specialefag samt praktikmål, der skal indgå i eksamensprojektet.

For begge trin gælder, at alle eksamensopgaver skal være udarbejdet på dansk. Afsnit på engelsk kan alene vedlægges som bilag til rapporten.

Varighed

Eleven får stillet den sidste uge af det sidste skoleophold til rådighed til udarbejdelse af eksamensprojekt opgaven. Dette gælder både for trin 1 og trin 2 eksamen. Ugen afsluttes med en mundtlig fremlæggelse af 20 minutters varighed pr. elev.

Sted

Eksamen foregår normalt på skolen.

Eksamensreglement

Skolen er i henhold til §3, stk. 1, nr. 3 i eksamensbekendtgørelsen ansvarlig for, at der udarbejdes et eksamensreglement om afholdelse af prøver. Eksamensreglementet skal beskrive regler for følgende forhold:

- a) Rammer for tilmelding, indstilling og eventuel afmelding til prøven, herunder ved sygdom.
- b) Særlige prøvevilkår, jf. § 18.
- c) Brug af egne og andres arbejder, jf. § 19.
- d) Uregelmæssigheder, jf. §§ 19 og 34.
- e) Klager, jf. kapitel 10.
- f) Identifikation af eksaminanderne.

Ved vurdering af elevens eksamensprojekt opgave samt elevens mundtlige fremstilling er det alene skuemestre og lærer, som må kommentere opgavebesvarelsen. Et skuemester "føl", som deltager ved eksaminationen må under ingen omstændigheder kommentere skuemestrenes og lærers vurdering eller stille spørgsmål af egen drift.

Skolen har forpligtelsen til at informere eleverne om afleveringsdato for eksamensprojekt opgaven. Hvis skolen kan dokumentere, at denne forpligtelse er overholdt og en elev efterfølgende ikke afleverer sin eksamensprojekt opgave til den fastsatte tid, mister eleven retten til at gå til eksamen. Eleven kan tilbydes en ny eksamen.

Overholder en eksaminand ikke reglerne for prøveafleggelse kan skuemester gøre opmærksom på dette og afbryde eksaminationen og tilkalde en eksamensansvarlig/institutionslederen. Skuemester kan også vælge at gennemføre eksaminationen og foretage indberetning bagefter. Skuemesters reaktion må afhænge af, hvor sikker han/hun er i sin formodning om brud på eksamensreglementet.

Information til skuemestre

Skuemestrene (censorerne) indkaldes normalt til prøvebedømmelse senest 5 uger inden bedømmelsen skal foretages. Indkaldelse sendes fra Industriens Uddannelser. Skolernes informeres samtidigt.

Skolen kontakter skuemestrene senest 3 uger før afholdelse af den praktiske prøve og informere dem om den praktiske prøves indhold og forventede forløb.

Honorarregler

I forbindelse med bedømmelse af de faglige prøver ydes der honorar til skuemestre og godtgørelse af udgifter til rejser og ophold. Retningslinjerne for udbetaling af honorar findes på <http://www.industriensuddannelser.dk/skuemestre/godtgoerelse/>

Evaluering af svendepróven

I forbindelse med indkaldelse til prøvebedømmelse modtager skuemestrene et evalueringsskema til brug for vurdering af gennemførelse af svendepróven. Det udfyldte evalueringsskema sendes til Det Faglige Udvalg for Beklædning.

Mulighed for dispensation fra eksamen eller dele heraf

Skolen har de dispensationsmuligheder der følger af eksamensbekendtgørelsens § 6 og §18, da der ikke er yderligere dispensationsmuligheder nævnt i uddannelsesbekendtgørelsen.

Såfremt der efter hver del af prøven afgives karakter, er der ikke noget til hinder for at skolen kan give eleven dispensation ved sygdom og derved mulighed for at tage den manglende del af prøven på et senere tidspunkt, jf. eksamensbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

I henhold til § 7, stk. 3 i eksamensbekendtgørelsen har institutioner mulighed for at dispensere, når en elev af andre årsager end dokumenteret sygdom forhindres i at møde til eksamen. Skolerne kan efter en konkret vurdering give dispensation efter reglerne i § 6 stk. 1 og 2 i eksamensbekendtgørelsen.

§ 18 i eksamensbekendtgørelsen giver institutionen mulighed for at tilpasse en prøves vilkår i forhold til eksaminander med handicap, således at de stilles lige med de øvrige eksaminander. Det er således en kompensation for elevens handicap eller øvrige vanskeligheder. Prøvens niveau kan ikke ændres, og oplysning om kompensation skal ikke oplyses på det endelige uddannelsesbevis. Såfremt en elev undtages for at tage en prøve eller en del af en prøve, så skal der dispenseres efter reglerne om hvilke prøver uddannelsen kræver, og det skal således fremgå af pågældende uddannelsesbekendtgørelse.

Bedømmelse af eksamensprojektet

Ved bedømmelse af trin 1 og trin 2 eksamen skal eksaminator (lærer) og skuemestrene (censorerne) skal være til stede under elevens mundtlige præsentation af eksamensprojektet. Der skal afsættes 20 minutter pr. elev til den mundtlige præsentation. Der skal afsættes 10 minutter til votering og tilbagemelding pr. elev.

Ved fremlæggelsen af eksamensprojekt opgaverne til hhv. trin 1 og trin 2 eksamen, skal eksaminanderne samt deres opgaver være udstyret med tydelige nummer- og navneskilte.

Skuemestrene (censorerne) gennemlæser inden den mundtlige fremlæggelse elevens skriftlige rapport og vurderer denne efter 7- trinsskalaen

Forud for den mundtlige fremlæggelse præsenterer skuemestrene sig og orienterer om deres rolle under fremlæggelsen. Det er kun lærer og skuemestre samt evt. føl, som må være til stede ved voteringen¹. Gældende sikkerhedsregler skal overholdes af både eksaminander, lærer, skuemestre og eventuelle observatører.

Eksaminationer med mundtlig og praktisk besvarelse er som udgangspunkt offentlige². Institutionen kan dog af pladsmæssige grunde begrænse adgangen til eksamenslokalerne, ligesom skolen kan nægte enkeltpersoner adgang eller bortvise dem, hvis dette vurderes nødvendigt for at sikre den nødvendige ro og orden i forbindelse med prøven³.

Jf. § 27 i eksamensbekendtgørelsen er skuemesterens (censors) rolle i forbindelse med bedømmelsen er dels at påse, at prøverne er i overensstemmelse med de mål og øvrige krav som følger af uddannelsens bekendtgørelse og uddannelsesordning, dels at medvirke og påse, at prøverne gennemføres i overensstemmelse med de gældende regler og endelig skal skuemester medvirke til og påse, at eksaminanderne får en ensartet og retfærdig behandling og at der foregår en pålidelig bedømmelse, som er i overensstemmelse med gældende regler om karaktergivning og øvrige regler for uddannelsen. For at opfylde disse mål har skuemester mulighed for at stille uddybende spørgsmål til eksaminanden i forbindelse med bedømmelsen.

Såfremt en skuemester konstaterer, at prøverne ikke er i overensstemmelse med uddannelsens formelle mål og krav, gældende regler eller der er fravær af ensartet og retfærdig behandling, eller får skuemester formodning om væsentlige problemer eller mangler i skolens

¹ §12, stk. 6 i Bekendtgørelse om prøver og eksamen i erhvervsrettede uddannelser (BEK. Nr. 41 af 16/01/2014)

² §12, stk. 1 do.

³ §12, stk. 3 do.

varetagelse af uddannelsen skal skuemester afgive indberetning til skolen herom, og samtidig indsende en kopi af indberetningen til Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen hos Ministeriet for Børn og Undervisning.

I forbindelse med bedømmelse af den praktiske prøve gives eleven lejlighed til at redegøre for den anvendte arbejdsproces og den valgte metode og derved til yderligere at demonstrere sine teknisk-faglige samt almene og personlige relationer i relation til uddannelsen.

Følgende forhold danner grundlag for bedømmelsen af eleven:

- Elevens skitse til eksamensprojektet
- Elevens projektrapport
- Elevens håndværksmæssige udførelse af opgaven
- Helhedsindtryk af elevens arbejde

Ved bedømmelse af eksamensprojektet giver de to skuemestre og læreren samlet én karakter på baggrund af en række specifikke bedømmelseskriterier for hhv. trin 1 og trin 2 eksamen.

Bedømmelse trin 1 eksamen

Til hver eksamen på trin 1 udarbejdes specifikke bedømmelseskriterier for det områdefag som er udtrykt i den pågældende eksamenstermin. De generelle bedømmelseskriterier for trin 1 eksamen er gengivet i nedenstående tabel:

Bedømmelseskriterier trin 1 eksamen:

Del	Emne/ område	Bedømmelseskriterier	Vægtnings %
Kursus-og projekt del	Produkt, områdefag, valgfrie specialfag & praktik- elementer	<p><i>De første tre punkter gælder kun, såfremt de pågældende fag udtrækkes:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Modeludvikling, tilretning & arbejdstegning (modelkonstruktion 1) ❖ Materialevalg og egenskaber (materialekendskab 1) ❖ Produktudvikling & kollektionsoplæg og farvevalg (Design og produktudvikling 1) <p><i>Følgende punkter <u>skal</u> indgå</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Opsyet produkt ❖ Produkt- og procesdokumentation ❖ Faglig indsigt i forhold til produktokumentationen (kan svare på det adspurgte i den mundtlige fremlægning) ❖ Valgfrie specialefag vurderes i forhold til de fagområder, der indgår i projektet ❖ I bedømmelsen indgår den faglige indsigt fra den mundtlige fremlægning ❖ Konklusion 	85 %
	Rapport (den skriftlige del)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Forside med navn og titel ❖ Rapporten indeholder forord, indledning, indholdsfortegnelse, sidenummer, eksamensskitse med partsaftale, produktokumentation, beskrivelse af eksamensprojektets tidsplan og konklusion ❖ Læsbarhed, orden og opstilling ❖ Kopier af rapporten 	10 %
Den mundtlige del	Fremlægning	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Selvstændig og fyldestgørende præsentation ❖ Fremtoning og form 	5 %
Total		Eksamensprojektet	100 %

Bedømmelse trin 2 eksamen

De generelle bedømmelseskriterier for trin 2 eksamen er gengivet i nedenstående tabel:

Bedømmelseskriterier trin 2 eksamen:

Del	Emne/ område	Bedømmelseskriterier	Vægtnings %
<i>Kursus-og projektdel</i>	Produkt Profilmag (øvrige valgfrie specialefag), bundne og valgfrie specia- lefag og prak- tikelementer	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Vurderes i forhold til eksamensprojektskitzen samt de aktuelle opgaver for de fagområder, der indgår i projektet ❖ Faglig indsigt i forhold til produktokumentationen – kan svare på det adspurgte ❖ Den faglige indsigt fra den mundtlige fremlægning af eksamensprojektet 	85 %
	Rapport (den skriftlige del)	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Forside med navn og titel ❖ Rapporten indeholder forord, indholdsfortegnelse, indledning, sidenummer, eksamensskitse med partsaftale, produktokumentation, beskrivelse af eksamensprojektets procesforløb og konklusion ❖ Beskrivelse af projektets forløb - tidsplan ❖ Refleksioner over sammenhængen mellem eksamensskitsen og det færdige resultat (konklusion) ❖ Refleksioner over den aktuelle læring (konklusion) ❖ Læsbarhed, orden og opstilling 	10 %
<i>Den mundtlige del</i>	Fremlægning	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Selvstændig og fyldestgørende præsentation ❖ Fremtoning og form 	5 %
Total		Eksamensprojektet	100 %

Votering og karaktergivning

Der afsættes 10 minutter til votering og tilbagemelding pr. elev.

Efter den mundtlige fremlæggelse voterer eksaminator (lærer) og skuemestre (censorer) gennem en konstruktiv dialog og kommer frem til en karakter for hver enkelt elev. Skuemestre og lærer skal huske at gøre notater om præsentationen og karakterfastsættelsen til personligt brug ved udarbejdelsen af en udtalelse i en evt. klagesag. Notater skal opbevares i 1 år af skuemester og lærer. Ved karaktergivningen anvendes 7-trinsskalaen, som er defineret på følgende måde:

Karakter	Betegnelse	Beskrivelse
12	Den fremragende præstation	Karakteren 12 gives for den fremragende præstation, der demonstrerer udtømmende opfyldelse af fagets mål, med ingen eller få uvæsentlige mangler
10	Den fortrinlige præstation	Karakteren 10 gives for den fortrinlige præstation, der demonstrerer omfattende opfyldelse af fagets mål, med nogle mindre væsentlige mangler
7	Den gode præstation	Karakteren 7 gives for den gode præstation, der demonstrerer opfyldelse af fagets mål, med en del mangler
4	Den jævne præstation	Karakteren 4 gives for den jævne præstation, der demonstrerer en mindre grad af opfyldelse af fagets mål, med adskillige væsentlige mangler
02	Den tilstrækkelige præstation	Karakteren 02 gives for den tilstrækkelige præstation, der demonstrerer den minimalt acceptable grad af opfyldelse af fagets mål
00	Den utilstrækkelige præstation	Karakteren 00 gives for den utilstrækkelige præstation, der ikke demonstrerer en acceptabel grad af opfyldelse af fagets mål
- 3	Den ringe præstation	Karakteren -3 gives for den helt uacceptable præstation

Den endelige svendepøvekarakter fastsættes efter en afrunding til et tal i 7-trinsskalaen i overensstemmelse med nedenstående afrundingskema:

Interval, beregnet	Endelig karakter		
-3 t.o.m. -1,51	-3	F	Den ringe præstation
-1,5 t.o.m. 1,99	00	Fx	Den utilstrækkelige præstation
2,0 t.o.m. 2,99	02	E	Den tilstrækkelige præstation
3,0 t.o.m. 5,49	4	D	Den jævne præstation
5,5 t.o.m. 8,49	7	C	Den gode præstation
8,5 t.o.m. 10,99	10	B	Den fortrinlige præstation
11,0 t.o.m. 12,0	12	A	Den fremragende præstation

For at bestå svendepøven kræves, at både den praktiske og skriftlige prøve bestås. Det vil sige at karakteren for den skriftlige prøve er mindst 02, og at karakteren for den praktiske prøve ligeledes er mindst 02.

Ved uenighed

Karakteren fastsættes efter drøftelse mellem skuemestre og lærer. Hvis de ikke er enige om en fælles bedømmelse, giver de hver en karakter. Karakteren for prøven er gennemsnittet af disse, afrundet til nærmeste karakter i karakterskalaen. Hvis gennemsnittet ligger midt imellem to karakterer, er den endelige karakter nærmeste højeste karakter, hvis en skuemester har givet den højeste karakter. Ellers er det den nærmeste laveste karakter der gælder. Hvis der er uenighed om, hvorvidt præstationen skal bedømmes til "Bestået" eller "Ikke bestået", er skuemestrenes bedømmelse afgørende⁴.

Karaktergivning til eleven og indberetning

Efter votering kaldes hver enkelt elev ind, og skuemester og lærer meddeler eleven delkarakterer samt den endelige karakter. Eleven skal have en kort forklaring. Karakteren er ikke til diskussion, men der kan henvises til klageadgangen (se bilag).

Den samlede karakter samt karaktererne for den skriftlige prøve og den praktiske prøve skrives på skemaet "Bedømmelse af svendepøve". Skolen har forberedt bedømmelsesskemaer med relevante elevdata og er ansvarlig for indsendelse af skemaet til Det Faglige Udvalg for Beklædning.

Mistanke om snyd

Det er § 19, stk. 2 i eksamensbekendtgørelsen, som regulerer forholdet omkring konstatering af snyd.

§ 19 er udtømmende, og alle inklusiv skuemester kan indberette til institutionen om en formodning om snyd. Dette kan ske både under og efter en prøve. Institutionen træffer herefter afgørelse om, hvilken reaktion der skal anvendes. Hvis skuemester under en eksamination får mistanke om snyd, kan han/hun afbryde eksaminationen og tilkalde en eksamensansvarlig/institutionslederen. Skuemester kan også vælge at gennemføre eksaminationen og foretage indberetning bagefter. En fortsat eksamination kan måske tilbagevise en formodning om snyd, men ved kraftig mistanke om snyd forekommer det ikke rimeligt, at gennemføre eksaminationen og give karakter. Skuemesters reaktion må derfor afhænge af, hvor sikker han/hun er i sin mistanke.

⁴ § 14, stk. 2 i Bekendtgørelse om karakterskala og anden bedømmelse (BEK nr. 262 af 20/03/2007)

Som følge af ovenstående kan det ikke indskrives i eksamensreglementet, at skuemester - på trods af formodning om snyd - skal gennemføre eksaminationen med efterfølgende karaktergivning

Når noget går galt

Sygdom

Skuemester

Hvis en skuemester pludselig bliver syg, eller der opstår en situation, hvor det ikke har været muligt at tilkalde en beskikket skuemester, udpeger Det Faglige Udvalg for Beklædning i samråd med institutionen en anden skuemester. Denne skuemester skal opfylde de krav til skuemestre, som er beskrevet i eksamensbekendtgørelsens kapitel 6.

Elev

Hvis en elev forhindres i at møde til svendeprøven pga. sygdom eller anden dokumenteret hindring, skal han eller hun have mulighed for at aflægge en sygeprøve snarest muligt⁵. Sygeprøven består kun af de dele af prøven som ikke er gennemført. Skolen skal i samråd med det faglige udvalg tilrettelægge sygeprøven.

Eksaminator

Hvis eksaminator (læreren) bliver syg, skal skolen udpege en anden til eksaminator.

Uregelmæssigheder

Generelt gælder:

Hvis en eksaminand skaffer sig uretmæssig hjælp til besvarelse af prøven, skal institutionen bortvise eleven. Institutionen skal reagere på formodninger om snyd.

Hvis en eksaminand forstyrrer de øvrige eksaminander, skal institutionen bortvise den forstyrende, eventuelt efter en første advarsel.

En bortvisning betyder, at eksaminanden har brugt en prøveindstilling uden at modtage en karakter.

Overholder en eksaminand ikke reglerne for prøveafleggelse, afbryder skuemester prøven for den pågældende og indberetter uregelmæssigheden til den prøveansvarlige på skolen.

⁵ Jf. eksamensbekendtgørelsen § 6, stk. 1

Skolens prøveansvarlige bortviser straks eksaminanden fra prøven og orienterer herefter eksaminandens praktikvirksomhed.

Finder skuemestrene, at der i forbindelse med den konkrete afvikling af eksamen er foretaget/foregår uregelmæssigheder, skal skuemestrene indberette dette skriftligt til skolens ledelse med kopi til Kvalitets- og tilsynsstyrelsen under Ministeriet for Børn og Undervisning.

Hvis eksaminanden dumper

Hvis en elev opnår en samlet karakter under 2 skal eleven tilbydes reeksamen. Det vil normalt betyde at eleven skal have forlænget sin uddannelsesaftale med praktikvirksomheden svarende til den periode, som skolen har planlagt handlingsplan for.

Praktikvirksomheden kan frasige sig pligten til at forlænge uddannelsesaftalen, hvis den skønner at eleven har misligholdt uddannelsesaftalen ved ikke at have vist vilje og evner til at tilegne sig det faglige stof, som eleven har været præsenteret for. Et tegn på misligholdelse kan f.eks. være at skolen har påpeget elevens indlæring og opførelse negativt en eller gentagne gange skriftligt overfor eleven og virksomheden.

Praktikvirksomheden kan ikke undsige sig forpligtelse til at forlænge uddannelsesaftalen som følge af manglende beståelse af eksamen. Der skal nogle håndfaste beviser på, at eleven vitteligt ikke har gjort en passende indsats for at tilegne sig det faglige stof. Eleven skal samtidig have modtaget en skriftlig advarsel fra praktikvirksomheden.

Reeksamen

Det er lærergruppen som indstiller eleven til reeksamen.

Senest 2 uger efter eksamen indkaldes eleven og praktikvirksomheden til en vejledningstid, hvor eleven præsenteres for de muligheder, der er for reeksamen.

Inden mødet indstiller lærergruppen eleven til en af nedenstående muligheder.

Der udarbejdes en handlingsplan som underskrives af både eleven og virksomheden.

1. Udarbejde ny eksamensskitse med nye målpinde

Efter vejledningen har fundet sted har eleven 14 dage til at udarbejde en ny eksamensskitse. Efter eksamensskitsens er godkendt har eleven 1 uges kursustimer og 1 uges projektuge til at udarbejde et nyt eksamensprojekt.

2. Gå sidste skoleperiode om + udarbejde nye målpinde

Eleven indkaldes til den førstkommende 3. skoleperiode og følger den gængse procedure

Klageadgang og klagefrist

I forbindelse med den afsluttende eksamen skal eleverne orienteres af skolen om mulighederne for klageadgang og frister.

Eleven skal indgive klage om prøven, der skal være skriftlig og begrundet, til skolen senest 2 uger efter, at prøvebedømmelsen er bekendtgjort på sædvanlig måde, jf. § 36. Hvis eksaminanden er undergivet forældremyndighed, kan klagen tillige indgives af forældremyndighedens indehaver.

Klagen kan vedrøre:

- 1) eksaminationsgrundlaget, herunder prøvespørgsmål, opgaver og lignende, samt dets forhold til uddannelsens mål og krav,
- 2) prøveforløbet eller
- 3) bedømmelsen.

Klager vedrørende bedømmelse af prøve afholdt som svendepreve afgøres af skolen i samråd med det faglige udvalg, jf. § 39, stk. 2.

Afgørelsen skal være skriftlig og begrundet, og meddeles af skolen til klageren, jf. § 40.

Afgørelsen kan gå ud på:

1. Tilbud om nye bedømmelse, dog ikke ved mundtlige prøver,
2. Tilbud om nye prøve, eller
3. At klageren ikke får medhold i klagen

Går afgørelsen ud på tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal klageren informeres om, at det kan resultere i en lavere karakter.

Hvis klageren ønsker at acceptere tilbud om ny bedømmelse eller ny prøve, skal meddelelse herom gives senest 2 uger efter meddelelsen om afgørelsen er afgivet, jf. § 41.

Den gode bedømmelse

Sådan bliver bedømmelsen en god oplevelse for alle

For at bedømmelsen kan blive en god oplevelse for alle parter, så er det vigtigt, at alle deltagere varetager hver deres rolle og opgaver. Disse er som følger:

Elev:

- Afleverer rapporten til tiden
- Giver hånd med skuemester og eksaminator når eksaminationen går i gang
- Er velforberedt og har god tidsmæssig disponering af sin præsentation
- Er positiv/medlevende i dialogen med skuemester og eksaminator

Skuemestre:

- Godt forberedt
- Viser interesse/ er imødekommende
- Har en afbalanceret kommunikation (ikke kun kritik) og som er sagligt og fagligt
- Sikre at eksaminationen altid afsluttes med en fælles positiv tilkendegivelse fra skuemester og eksaminator

Eksaminator:

- Godt forberedt
- Støtter elev og sikre ro i omgivelserne
- Sikre at eksaminationen altid afsluttes med en fælles positiv tilkendegivelse fra skuemester og eksaminator

Særligt om karaktergivningen

Når skuemester og eksaminator sammen giver karakter er det vigtigt, at der gives en præcis tilbagemelding. Det er således ikke hensigtsmæssig kommunikation at fortælle en elev, at de har fået et "lille" eller "stort" 10 tal. Dette kan være med til gøre eleven i tvivl om betydningen af den karakter de har fået. Derfor bedes censor og eksaminator holde sig til tallet.

Etiske retningslinjer for skuemestre ved eksamen

- ❖ Skuemester er velforberedt og møder til det aftalte tidspunkt, så der er god tid til at censor og lærer kan hilse på hinanden og gennemgå dagens program
- ❖ Skuemester hilser eleverne velkommen og præsenterer sig
- ❖ Skuemester søger at skabe en god stemning
- ❖ Skuemester møder eleven med åbenhed og hjælpsomhed
- ❖ Skuemester vurderer ud fra de mål, som indgår i elevens uddannelse
- ❖ Skuemester giver ikke kritik under eksamen

- ❖ Ved den mundtlige eksamen er det vigtigt at censor viser nærvær og engagement for at skabe rum for den gode dialog ved elevernes fremlæggelse
- ❖ Skuemester skal undgå at have tændt mobiltelefon under eksamen

Skuemestre bør ikke omtale deres personlige holdninger til en konkret, navngiven eksamination på facebook eller ligende sociale medier. Dette for at elevens bedømmelse kan forblive et privat anliggende i det omfang som eleven ønsker det.

Hvad kan en skuemester forvente af elevernes svendeprøver?

Det er vigtigt, at har realistiske forventninger til, hvad eleverne kan når de går til svendeprøven. Skuemester skal her sætte sig godt ind i, hvad eleven har lært og på hvilket niveau eleven har skulle tilegne sig de enkelte fag.

Trin 1 elever

Elever på trin 1 har typisk omkring 1½ års praktik, 20 ugers grundforløbsundervisning og 20 ugers hovedforløbsundervisning bag sig, når de går til svendeprøven.

Kerndefaglighed: En trin 1 elev kan arbejde som assistent for designere, konstruktører mv. og har tilegnet sig stor viden om at kunne dokumentere et produkt/en fremstillingsproces.

Sytekniske faglighed: En trin 1 elev må forventes at kunne sy et mindre avanceret færdigt produkt, uafhængigt af, hvilken praktikplads eleven har haft.

Trin 2 elever

Elever på trin 2 har efter afslutning af trin 1 været yderlig 9 måneder i praktik samt haft yderlig 10 ugers hovedforløbsundervisning, når de går til svendeprøven.

Kerndefaglighed: En trin 2 elev kan arbejde med høj grad af selvstændighed og selv fremstille produkter

Sytekniske faglighed: En trin 2 elev må forventes at kunne sy et avanceret færdigt produkt, uafhængigt af, hvilken praktikplads eleven har haft.

Skuemesterudpegning

Det er organisationerne med sæde i det faglige udvalg, der udpeger og afbeskikker skuemestre.

Følgende kriterier ligger til grund for udpegning af skuemestre:

- *Skuemestre skal have indgående og aktuelt kendskab til beklædningshåndværkeruddannelsens forudsætninger, mål og metoder samt specifik kompetence inden for et eller flere faglige delområder, som indgår i uddannelsen og aktuel viden om uddannelsens anvendelsesmuligheder, herunder kendskab til aftagernes situation og behov, jf. Eksamensbekendtgørelsens § 24*
- *Skuemestre skal repræsentere henholdsvis arbejdstagersiden og arbejdsgiversiden*
- *Skuemestre skal have tilknytning til arbejdsmarkedet for beklædningshåndværkere trin 1 og/eller trin 2*
- *Hvis en skuemester ophører med at have tilknytning til området, ophører skuemesterhvervet (medmindre særlige forhold taler imod)*
- *Skuemestre skal som hovedregel deltage som "føl" mindst 2 gange inden skuemesterhvervet kan varetages selvstændigt*

Begrænsninger ved beskikning af skuemestre til den enkelte bedømmelse

En skuemester kan ikke deltage i bedømmelse af en svendep prøve, hvis han eller hun på grund af arbejdsmæssige, personlige eller slægtsmæssige forhold må anses for inhabil i forhold til en eller flere af eksaminanderne (eleverne).

Kompetencemålene for beklædningshåndværker-uddannelsen

Som beskrevet pr. 1. august 2015

§ 4. Hovedforløbet har følgende kompetencemål:

- 1) Eleven kan anvende deres sproglige og kommunikative færdigheder i både faglige, personlige og internationale situationer i virksomheden.
- 2) Eleven kan udvise arbejdsmiljø- og miljøbevidst adfærd ved udførelse af alle arbejdsopgaver inden for uddannelsens jobområder.
- 3) Eleven kan arbejde teamorienteret og udvise forståelse for ekstern og intern kundebetjening.
- 4) Eleven kan udføre arbejdsopgaver ressourcebevidst under iagttagelse af opsatte kvalitetsstandarder.
- 5) Eleven kan udvise kendskab til virksomhedens kvalitetsstyringsystemer og produktionsmåder, herunder forståelse for globaliseringens indflydelse på virksomhedens arbejdsprocesser.
- 6) Eleven kan udvise innovative og kreative kompetencer i forbindelse med udførelse af produktionsforberedelse, produktion og produktionsopfølgning inden for uddannelsens jobområder.
- 7) Eleven kan udvise kendskab til fagområdets gængse it-teknologiske værktøjer.
- 8) Eleven kan foretage, analysere og dokumentere hensigtsmæssige materialevalg ud fra tekniske, miljø- og arbejdsmiljømæssige samt økonomiske faktorer.
- 9) Eleven kan udføre design- og produktudviklingsopgaver inden for branchens materialer og produkter.
- 10) Eleven kan udføre simple grundkonstruktioner, modeludvikling og tilretning samt fremstille produktionsfærdige mønstre til tekstil- og beklædningsprodukter.
- 11) Eleven kan varetage generelle syoperationer/forarbejdningsprocesser i forbindelse med produktions- og modelsyning under hensyntagen til krav om ressourcebevidsthed og ønsket kvalitetsniveau.
- 12) Eleven kan betjene relevante maskiner og udstyr inden for branchens produktionsområder.
- 13) Eleven kan udarbejde materiale- og priskalkulation til et planlagt produkt.
- 14) Eleven kan planlægge, beskrive og udføre procesforløb i forbindelse med gængse produktionsforberedende og -opfølgende arbejdsopgaver inden for valgt fagområde.
- 15) Eleven kan anvende og kommunikere ved hjælp af teknisk tegning i forbindelse med produktokumentation.
- 16) Eleven kan udvise indsigt i og kan medvirke i kvalitetsstyring og -kontrol.
- 17) Eleven kan koble teoretiske faglige begreber, metoder, værktøjer og beregninger med praktiske operatøropgaver i virksomheden.
- 18) Eleven kan udføre arbejdstegninger på relevante it programmer.
- 19) Eleven kan udvise kendskab til etablering og drift af egen virksomhed.
- 20) Eleven kan arbejde med produktudvikling og produktmodning, herunder finde og bearbejde inspiration til nye produkter.
- 21) Eleven kan udarbejde oplæg til beklædnings- og tekstilprodukter ud fra en forståelse for samfundsmæssige betingelser for beklædningsdesign, herunder forskellige menneskelige værdier og behov.
- 22) Eleven kan udføre komplicerede grundkonstruktioner, modeludvikling og foretage tilretning samt fremstille produktionsfærdige mønstre på tekstil- og beklædningsprodukter.
- 23) Eleven kan planlægge, beskrive og udføre de gængse produktionsforberedende arbejdsopgaver, som knytter sig til konstruktion af beklædnings- og tekstilprodukter.
- 24) Eleven kan planlægge, beskrive og fremstille et eller flere beklædnings- eller tekstilprodukter.
- 25) Eleven kan anvende de gængse håndværksmæssige og industrielle teknikker, som knytter sig til produktion af et eller flere beklædningsprodukter.

Stk. 2. Kompetencemålene nr. 1-17, jf. stk. 1, gælder for alle elever i hovedforløbet.

Stk. 3. Kompetencemålene nr. 18-21, jf. stk. 1, gælder for specialet med profilen design. beklædningshåndværker. Kompetencemålene nr. 18, 19, 22 og 23, jf. stk. 1, gælder for specialet med profilen konstruktion. Kompetencemålene nr. 18, 19, 24 og 25, jf. stk. 1, gælder for specialet med profilen produktion.